

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಗವದ್ ಗೀತ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ।

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಉವಾಚ ।

ಧರ್ಮದ್ವೇತ್ರೇ ಕುರುತ್ವೇತ್ರೇ ಸದುವೇತಾ ಯುಯುತ್ವಃ ।
ಮಾಮಕಾಃ ಪಾಂಡವಾಶ್ಚ ಕಿಮುಕುರ್ವತ ಸಂಜಯ ॥ ೧ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ ।

ದೃಷ್ಟಾ ತು ಪಾಂಡವನೀರೆಂ ವ್ಯಾಧಂ ದುರೋಧನಸ್ತದಾ ।
ಅಜಾಯಿಂಷುಹಸಂಗಂಘ್ಯ ರಾಜಾ ವರಣಮಬ್ರವೀತ್ ॥ ೨ ॥

ದರ್ಶಿತಾಂ ಪಾಂಡವತ್ರಾಜಾಮಾಜಾಯಿ ಮಹತೀಂ ಜಮೂರ್ ।
ವ್ಯಾಧಾಂ ದುರ್ವದರ್ಶತ್ವೇಣ ತವ ಶಿಷ್ಯೇಣ ಧೀಮತಾ ॥ ೩ ॥

ಅತ್ಯ ಶಿರಾ ಮಹಿಷಾಸುನಾ ಭೀಮಾಜುನಸಮಾ ಯಧಿ ।
ಯುಯುಧಾನೋ ವಿರಾಟಾಶ್ಚ ದುರ್ವದಾಶ್ಚ ಮಹಾರಥಃ ॥ ೪ ॥

ಧೃಷ್ಟೇತುಶ್ಯೇರಿತಾನಃ ತಾಶಿರಾಜಾಶ್ಚ ವಿಯೇವಾನಾ ।
ಪುರುಜಿತ್ಯುಂತಿಭೋಜಾಶ್ಚ ಶೈಬ್ಯಾಶ್ಚ ಸರಪುಂಗಃ ॥ ೫ ॥

ಯುಧಾಮನ್ಯಾಶ್ಚ ವಿಕ್ರಾಂತ ಉತ್ತಮೋಜಾಶ್ಚ ವೀರ್ಯದಾನ್ |
ನಾಭದೇವೇ ದೌರ್ವಾಯಾಶ್ಚ ಸರ್ವ ಏವ ಮಹಾರಥಾಃ || ೬ ||

ಅನ್ವಾಕುರಂ ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾಯೇ ತಾನ್ನಿಭೋಽಧ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ |
ನಾಯಿತಾ ಮಮ ಸ್ವನ್ಯಾಸ್ಯ ಸಂಬಳಾಧಂ ತಾನ್ಯೇ ವೀರಿ ತೇ || ೭ ||

ಭವಾನ್ಯಾಷ್ಟಾಂಶ್ಚ ರಣಶ್ಚ ಕೃಷಾಂಶ್ಚ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ |
ಅಶ್ಚತ್ವಾಮಾ ವಿಕಣಶ್ಚ ನಾಂಮದತ್ತಿಸ್ತಧ್ಯೇ ಚ || ೮ ||

ಅನ್ಯೇ ಚ ಬಹವಃ ಶೂರಾ ಮದಧೀರ ತ್ಯಕ್ತಜೀವಿತಾಃ |
ನಾನಾಳಸ್ತಪ್ರಕರಣಾಃ ಸದೀರ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದಾಃ || ೯ ||

ಅಪಯಾಂತ್ರಂ ತದನ್ವಾಕುರಂ ಬಲಂ ಭೀಷಾಭಿರಕ್ಷಿತಮ್ |
ವಯಾಂತ್ರಂ ತ್ವಿದಮೇತೇದಾಂ ಬಲಂ ಭೀಮಾಭಿರಕ್ಷಿತಮ್ || ೧೦ ||

ಅಯನೇಷು ಚ ಸದೀರಮು ಯಿಧಾಭಾಗಮದಸ್ತಿತಾಃ |
ಭೀಷ್ಯಾಂಶೇದಾಭಿರಕ್ಷಂತು ಭದಂತಃ ಸದ್ರ ಏವ ಹಿ || ೧೧ ||

ತನ್ಯ ಸಂಜನಯನ್ಯಾಸಂ ಕುರುವ್ಯಾಧಃ ದಿತಾಮಹಃ |
ಸಿಂಹನಾದಂ ವಿನಯೋಜ್ಞಃ ಶಂಖಂ ದಧ್ಯಾ ಪ್ರತಾಪದಾನ್ || ೧೨ ||

ತತಃ ಶಂಖಾಶ್ಚ ಭೀರ್ಯಾಶ್ಚ ಪಣದಾನರಗೋಮುಖಾಃ |
ಸಹಸ್ರಾಂಶ್ಯಾಹನ್ಯಂತ ಸ ಶಭಸ್ತಮುಖೋತ್ತಭದರ್ || ೧೩ ||

ತತಃ ಶ್ವೇತ್ಯಕಯ್ಯಾಯುಂತೇ ಮಹತೆ ಸ್ವಂದನೇ ಸ್ಥಿತಿ |
ಮಾಧವಃ ಪಾಂಡವಶ್ವವ ದಿವ್ಯೈ ಶಂಖೈ ಪ್ರದಘ್ನತುಃ || ೧೪ ||

ಪಾಂಚಜನ್ಯಂ ಹೃಂತೀಕೇಜೋ ದೇವದತ್ತಂ ಧನಂಜಯಃ |
ಪೌಂಡ್ರಂ ದಧೌ ಮಹಾಶಂಖಂ ಭೀಮುರಮಾರ್ ಪ್ರಕೋದರಃ || ೧೫ ||

ಅನಂತವಿಜಯಂ ರಾಜಾ ಕುಂತೀಪುತ್ರೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ |
ನಕುಲಃ ಸಹದೇವಶ್ವ ಸುಖೋಪಮಣಿಪುಷ್ಟಿರಃ || ೧೬ ||

ರಾಶ್ಯಶ್ವ ಪರಮೇಷ್ಠಾನಃ ಶಿಖಂಡಿ ಚ ಮಹಾರಥಃ |
ಧೃಷ್ಟಧೃಷ್ಟಧೃಷ್ಟಧೃಷ್ಟಧರಾಜಿತಃ || ೧೭ ||

ದುರವದೋ ದ್ರೈಪದೇಯಾಶ್ವ ಸರ್ವಶಃ ಪೃಥಿವೀಷತೇ |
ಸೌಭರ್ದಶ್ವ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಶಂಖಾಂದಧ್ಯಃ ಪೃಥಕ್ಕುಧರ್ || ೧೮ ||

ನ ಖೋಷೋ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾಂ ಹೃದಯಾನಿ ದ್ವಾರಾರಯತ್ |
ನಭಜ್ಞ ಪೃಥಿವೀಂ ಜ್ಯೇಷಾ ತುಮುಲೋ ದ್ವನುನಾದಯನ್ || ೧೯ ||

ಅಥ ದ್ವಾರಸ್ಥಿತಾಂದೃಷ್ಟಾ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ಸುದೀಧ್ವಜಃ |
ಪ್ರವೃತ್ತೇ ಶಸ್ತಂಧಾತೇ ಧನುರುದ್ಯಮ್ಯ ಪಾಂಡವಃ || ೨೦ ||

ಹೃಂತೀಶಂ ತದಾ ದಾಶ್ಯಮಿದಮಾಹ ಮಹಿಷತೇ |

ಅಷ್ಟನ ಉದಾಹಿ |

ಸೇನಯೋರುಭಯೋಮರ್ದ್ಯೇ ರಥಂ ಸ್ಥಾಪಯ ಮೇಂಂಚ್ಯುತೆ ॥ ೭೧ ॥

ಯಾವದೇತಾನ್ನಿರೀಕ್ಷೇಕಂ ಯೋಧ್ಯಾತಾಮಾನದಸ್ಸಿತಾನ್ |
ಕ್ಯಾಮರ್ಯಾ ಸಹ ಯೋಧ್ಯಾಮಸ್ಸಿನ್ರಣಸಮುದ್ಯಮೇ ॥ ೭೨ ॥

ಯೋತ್ಸ್ಯಾ ಮಾನಾನದೇಕ್ಷೇಕಂ ಯ ಏತೇಂತ್ರ ಸಮಾಗತಾಃ |
ಧಾರ್ತರಾಪ್ರಸ್ಯ ದುಬುರ್ದೇಯುರ್ದ್ಯೇ ಹ್ರಿಯಬಿರೀಷ್ರದಃ ॥ ೭೩ ॥

ಸಂಜಯ ಉದಾಚ |
ಧದಮುಕ್ತೋ ಹೃಷೀಕೇಶೋ ಗುಡಾರೇಶೇನ ಭಾರತ |
ಸೇನಯೋರುಭಯೋಮರ್ದ್ಯೇ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವ ರಥೋತ್ತಮಮ್ | ೭೪ ||

ಭೀಷ್ಯದೋಣಪ್ಯಮುಖಿತಃ ಸದೇಷಾಂ ಚ ಮಹಿಂದ್ರಿತಾಮ್ |
ಉದಾಚ ದಾರ್ಢ ಪಶ್ಯತಾನ್ಸಮದೇತಾನ್ಸುರೂಪಿತಿ ॥ ೭೫ ॥

ತತ್ವಾಪಶ್ಯತ್ಸಿತಾನ್ವಾಧಃ ಹಿತೂನಧ ಹಿತಾಮಹಾನ್ |
ಅಚಾಯಾನಾಂತುಲಾನ್ವಾತೂನ್ಸುತ್ವಾನ್ಸುಪೀಂಸ್ತಧಾ ॥ ೭೬ ॥

ಶ್ವಾಶುರಾನ್ಸುಹೃದಶ್ವೈದ ಸೇನಯೋರುಭಯೋರಹಿ |
ತಾನ್ಸುಮೀಂದ್ರ ಸ ರೌಂತೇಯಃ ಸದಾಂಸ್ಯಂಧೂನದಸ್ಸಿತಾನ್ | ೭೭ ॥

ಹೃಹಯಾ ಪರಯಾವಿಷ್ಮೋ ವಿಹಿಂದಸ್ವಿದಮಬ್ರವೀತ್ |

ಅಸುರ ಉದಾಚ |

ದೃಷ್ಟೇಂದು ಸ್ವಜನಂ ಕೃಷ್ಣ ಯುಯುತ್ಪಂ ಸಮುಪಸ್ತಿತಮ್ ॥ ೭೮ ॥

ಸೀದಂತಿ ಮದು ಗಾತ್ರಾಂಶ ಮುಖಂ ಜ ಪರಿಶುಷ್ಟತಿ ।
ವೇದಧುಶ್ಚ ಶರೀರೇ ಮೇ ರೋಮಹರ್ಷಣಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ॥ ೭೯ ॥

ಗಾಂಡಿಂದಂ ಸ್ವಂಸತೇ ಹಸ್ತಾತ್ಮಕೃಷ್ಣದ ಪರಿದಕ್ಷತೇ ।
ನ ಜ ಶಕ್ತಿಷ್ವಾಮ್ಯವಸ್ಥಾತುಂ ಭ್ರಮತೀವ ಜ ಮೇ ಮನಃ ॥ ೮೦ ॥

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಜ ಪಶ್ಯಾಮಿ ವಿದರೀತಾನಿ ರೇಷದ ।
ನ ಜ ಶ್ರೋಯೋಽನುಪಶ್ಯಾಮಿ ಹತ್ವಾ ಸ್ವಜನಮಾಹದೇ ॥ ೮೧ ॥

ನ ಕಾಂಡ್ರೇ ವಿಬಯಂ ಕೃಷ್ಣ ನ ಜ ರಾಜ್ಯಂ ಸುಖಾನಿ ಜ ।
ತಿಂ ನೋ ರಾಜ್ಯೇನ ಗೋದಿಂದ ತಿಂ ಭೋಗ್ಯಾಜೀರ್ವಿತೇನ ದಾ ॥ ೮೨ ॥

ಯೋಧಾಮಧೇರ ಕಾಂಡ್ರಿತಂ ನೋ ರಾಜ್ಯಂ ಭೋಗಾಃ ಸುಖಾನಿ ಜ ।
ತ ಇಮೇಂಂದಿನ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ವತ್ವಾ ಧನಾನಿ ಜ ॥ ೮೩ ॥

ಆಜಾಯಾಃ ಹಿತರಃ ಪುತ್ರಾಂತರಧೀರ ಜ ಹಿತಾಮಹಾಃ ।
ಮಾತುಲಾಃ ಶ್ವರುರಾಃ ಹೌತ್ರಾಃ ಶ್ರಾಲಾಃ ಸಂಬಂಧಿನಸ್ತಥಾ ॥ ೮೪ ॥

ಧತಾನ್ವ ಹಂತುಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಷ್ವತೋಽದಿ ಮಧುಸೂದನ ।
ಅದಿ ತ್ವೇಂರ್ಯಾರಾಜ್ಯಸ್ಯ ಹೇತೋಃ ತಿಂ ನು ಮಹಿರ್ವತೇ ॥ ೮೫ ॥

ನಿಹತ್ಯ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಯಾನ್ಂಃ ಕಾ ಹ್ರೀತಿಃ ಸ್ವಾಜ್ಞಾನಾರ್ಥನ ।

ಧಾರ್ಮಿಕರ್ಥಾರ್ಥಿರುಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರು ತಾನಾತಿತಾಯಿನಃ ॥ ೪೯ ॥

ತನ್ನನ್ನಾಖಾರ ದಯಂ ಹಂತುಂ ಧಾರ್ತರಾಘ್ನಿನ್ನು ಬಾಂಧದಾನ್ |
ಸ್ವಜನಂ ಹಿ ಕಥಂ ಹತ್ಯಾ ಸುಖಿನಃ ಸ್ಯಾಮ ಮಾರ್ಧವ ॥ ೫೦ ॥

ಯಧ್ಯಧ್ಯೇತೇ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಲೋಭೋಽಪಹತಜೀತನಃ |
ಕುಲಕ್ಷಯಕೃತಂ ದೋಷಂ ಮಿತ್ರದೋಹೇ ಜ ಪಾತಕಮ್ ॥ ೫೧ ॥

ಕಥಂ ನ ಜ್ಞೇಯಮಸ್ಯಾಭಿಃ ಧಾರಾದಸ್ಯಾನ್ವಿದತ್ವಿತುಮ್ |
ಕುಲಕ್ಷಯಕೃತಂ ದೋಷಂ ಪ್ರಪಶ್ಯದ್ವಿಜನಾರ್ಥನ ॥ ೫೨ ॥

ಕುಲಕ್ಷಯೇ ಪ್ರಣಾಂತಿ ಕುಲಧರ್ಮಾಃ ನನಾತನಾಃ |
ಧರ್ಮೋ ನಷ್ಟೇ ಕುಲಂ ಕೃತ್ಯಾ ಮಧಮೋಽಭಿಭವತ್ತ್ಯತ ॥ ೫೩ ॥

ಅಧರ್ಮಾಭಿಭವಾತ್ಯಾಷ್ಟ ಪ್ರಮಷ್ಟಂತಿ ಕುಲಸ್ತಿಯಃ |
ಸ್ತ್ರೀಷು ದುಷ್ಪಾಶು ವಾಷ್ಪೋಯಿ ಜಾಯತೇ ದಣಸಂಕರಃ ॥ ೫೪ ॥

ಸಂಕರೋ ನರಕಾಯ್ದ ಕುಲಘ್ನಾನಾಂ ಕುಲಸ್ಯ ಜೆ |
ಪತಂತಿ ಹಿತರೋ ಹ್ಯೇಷಾಂ ಲಪ್ತಪೀಂಡೋದರ್ಕಿಯಾಃ ॥ ೫೫ ॥

ದೋಪ್ಯರೇತ್ಯಃ ಕುಲಘ್ನಾನಾಂ ದಣಸಂಕರಕಾರಕ್ಯಃ |
ಉತ್ಸಾಧ್ಯಂತೇ ಜಾತಿಧರ್ಮಾಃ ಕುಲಧರ್ಮಾಭ್ಯ ಶಾಶ್ವತಾಃ ॥ ೫೬ ॥

ಉತ್ಸಾಧ್ಯಾ ಕುಲಧರ್ಮಾಜಾಂ ದುನುಷ್ಪಾಶಾಂ ಜನಾರ್ಥನ |
ನರಕೇಽನಿಯತಂ ಧಾರೋ ಭವತೀತ್ಯನುಶುಭುಮ ॥ ೫೭ ॥

ಅಹೋ ಬತ ಮಹತ್ವಾದಂ ಕರ್ತುಂ ವ್ಯವಸೀತಾ ದಯಿಷ್ಠಿ |
ಯದ್ವಾಜ್ಯಸುಖಲೋಭೇನ ಹಂತುಂ ಸ್ವಜನಮುದ್ಯತಾಃ || ೪೪ ||

ಯದಿ ಮಾಮವ್ಯತೀತಿರಮಿಶ್ವಂ ಶಸ್ತಿಧಾಣಯಃ |
ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ತ ಹಸ್ಯಸ್ತನೆಷ್ಟ ಕ್ಷೇಮತರಂ ಭವೇತ್ || ೪೫ ||

ಸಂಜಯ ಉದಾಹರಣೆ |
ಏವಮುಕ್ತಾಜುಫನಃ ನಂಖ್ಯೇ ರಥೋಪಸ್ತ ಉಪಾದಿಶತ್ |
ಏನ್ಯಜ್ಯ ಸಶರಂ ಜಾಪಂ ಶೋರಸಂದಿಗ್ರಾಮಾನನಃ || ೪೬ ||

ಓಂ ತತ್ತ್ವದಿತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಯಗವದ್ಗೀತಾಷಾಧನಿಷತ್ಪು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀರ್ವಾಜ್ಯಾಫನಸಂದಾದೇ

ಅಷ್ಟನಂದಿಷಾದಯೋಗೋ ನಾಮ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||೧ ||